

DISCOVERING
EUROPEAN
NEIGHBOURS IN
THE 3RD
AGE

Upoznajmo evropske susede u trećem dobu!

Ljiljana J.

Ljiljana J. ima 55 godina. Rođena je 1955 u Beogradu gde i danas živi sa suprugom i sinom.

Ljiljana je rasla u četvoročlanoj porodici. Stariji brat (rođen 1953), majka, otac i ona. Živeli su u blizini Vukovog spomenika, u kući u zajedničkom dvorištu, gde je bilo još tri kuće u kojima su živeli rođaci. Živeli su skromno. Otac je bio mašinbravar a majka domaćica. Osnovna škola joj je bila blizu i tek sa polaskom u osnovnu školu je stekla drugarice iz kraja, jer u ulici nije bilo devojčica i do polaska u školu se družila sa bratom i njegovim drugovima. Kada je bila dete igrali su se kauboja i Indijanaca, a najdraža igra im je bila da se međusobno plaše. Tada je samo stric imao televizor i uveče su svi išli kod njega da gledaju TV program i trebalo je po mraku doći do svoje kuce. Glavna zabava je bila da se neko od njih iskrade ranije i kada kasnije drugi krenu kuci da ih iz mraka plaši. Posle osnovne škole nastavila je školovanje u Beogradu. Završila je 14. beogradsku gimnaziju. Tada su se i preselili na Novi Beograd jer je otac dobio stan. Posle gimnazije završava psihologiju na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Posle fakulteta, relativno je brzo počela da radi honorarno, dva puta nedeljno. Zaposlila se u Domu zdravlja – Ub, 1980. godine. Radila je oko godinu dana na izdavanju dozvola za poljoprivredne masine, traktore i ostalo i na izdavanju dozvola za oružje. Nakon toga zaposlila se kao psiholog u osnovnoj školi u Pećincima. Tamo je radila 20 g. i putovala svaki dan. Već kada je digla ruke da postoji mogućnost da pređe u Beograd objavljen je konkurs za psihologa u Geodetskoj školi. Primljena je i tamo je dočekala penziju. Penzionisala se 2016. godine, čim je ostvarila uslove za penziju u svojoj 61 godini.

Kada je počela da radi u Pećincima, negde oko 1981. godine, osamostalila se i počela je da živi sama. Roditelji su zamenili svoj dvosobni stan, za dva manja i njoj dali jedan. Muž joj je iz Beograda, upoznali su se 1982. godine, na moru, na Mljetu. U braku su od 1986. godine. Sina je rodila 1993. Muž je bio moreplovac ali je zbog porodice napustio taj posao i započeo je privatni posao u Beogradu.

Za detinjstvo i mladost kaže da ima mnogo lepih stvari ali da priča da je detinjstvo samo slatko i bezbrižno ne stoji. Svako odrastanje je teško, traži mnogo učenja, prilagođavanja, uklapanja... Odrastanje je težak posao. Mnogo je putovala i sama i sa suprugom i danas uvek nađe

sebi razlog da negde otputuje. Kada je rodila sina, potpuno se tome posvetila naročito do njegove 5-6 godine. Odlazila je na posao ali on je bio glavni fokus. Od njegove 5-6 godine počela je da se uključuje u psihološke edukacije i da radi i van-školske poslove. Završila je edukaciju za psihoterapeuta.

Za starije iz svog okruženja, očeve rođake, kaže da su posredno preko, oca uticali na njihovu porodicu, mada majka to nije rado prihvatila. Babu i dedu po ocu nije upoznala, jer nisu bili živi kada se rodila. Po majci, imala je babu i prababu (druga pradedina žena) u selu Masloševo, u okolino Topole i Arandjelovca. Tamo su brat i ona provodili letnje raspuste, ali oni nisu imali nekih uticaja na odluke u porodici. Stav koji je ponela iz svoje porodice je da stari ne treba da opterećuju mlade u njihovim životima. Od starijih bili su joj jako dragi stričevi iz dvorišta. O brizi oko starih, kaže da je majka organizovala komšije da brinu o babama u selu kada im je bila potrebna tuđa briga. Ljiljana kaže da su, na njenu sreću ili nesreću, njeni roditelji su vrlo kratko zahtevali negu.

Seća se smešne anegdote, o prababi. Izašao je članak o njoj u novinama, u „Ilustrovanoj Politici“ jer je bila jedna od najstarijih osoba u Srbiji. Imala je oko 115, 116 godina, ne zna se tačno jer nisu opstale crkvene knjige sa tim podacima. Na pitanje novinara koliko ima godina, rekla im je da ne zna, valjda 50. Ljiljanina majka je tada imala više od 50.

Ljiljana kaže da se razlikuje stav o starosti kada si mlad i kada dođeš u te godine. Pomera se granica šta smatraš za starost. Sada misli, da je sve što je za ljude i za stare je. Potpuno razume i zaljublivanje u staračkom domu i igranke i druženja u staračkom domu. Da život može da bude dinamičan i pun strasti i pun ljubavi i pun svega do kraja.

Njen običan dan počinje ranom jutarnjom šetnjom sa psom, druženjem sa „kučkarima“ (vlasnicima drugih pasa). Tri puta dnevno izlazi sa psom i tada se i druži. Ovo joj je drugi pas, prvog je uzela negde 2016 g, i time ispunila svoju veliku zelju koju je imala celog života, da ima psa.

Za penziju kaže da bi joj bila granično dovoljna ali pošto radi jednom nedeljno kao psihoterapeut, sa tim dodatkom je dovoljno za život. I dalje se druži. Od medija koristi internet. TV je planski izbacila iz kuće. Koristi mobilni i ima nalog na društvenoj mreži ali nije nešto aktivna. Na pitanje šta bi je moglo motivisati, kaže verovatno unuci ali ih još nema, a svakako njen pas je motiviše da aktivnije i zdravije živi. Mladi vole njeno društvo, kaže da je možda to zbog toga, što im ne soli pamet. Sa ovim godinama mladima bi poručila da uživaju.

Intervju sa Ljiljanom je tekao glatko. Ona je elokventna, nasmejana, duhovita. Puna je života i opuštena. Kroz razgovor sa njom naučiš kako se svake godine prihvataju i kako se prihvata da život ima i lepih i teških momenata. Da život može da bude dinamičan, pun u svakom svom periodu. Može zdravstveno stanje da ograniči neke aktivnosti ali da ima mnogo prostora za ispunjen život i u starijim godinama.

U Beogradu, 2020.

Biljana Zubović